

Thánh Vịnh (vài chi tiết lý thú)

(Trích khóa Thánh Lễ Seattle #81. Lm Gioan Nguyễn Lợi)

Các Thánh Vịnh được sưu tập từ thế kỷ X, là đương thời của vua Đavít, đến thế kỷ V trước Chúa Giáng Sinh. Gồm 150 bài, được chia thành 5 tập theo mẫu của Ngũ Kinh: Sáng Thế, Xuất Hành, Lê Vi, Dân Số và Đệ Nhị Luật; nghĩa là theo mẫu của Luật (Torah), nền tảng của Cựu ước. Điểm này nói lên tầm quan trọng có tính cách nền tảng của Thánh Vịnh đối với dân Do thái. Thánh Vịnh là bài thơ sáng tác để hầu chuyện với Thiên Chúa

Một thời gian sau khi chính thức lên vua, David đã tổ chức long trọng đón tiếp Hòm Bia Giao ước. Nhà vua múa nhảy trước Hòm Bia để hân hoan ca tụng Chúa.

và được ngâm hát với nhạc cụ đệm kèm. Thể loại thi ca này được chính Đavít khai sáng. Nhiều đoạn trong Cựu ước xác nhận Đavít là nhạc sĩ và là nghệ nhân có tài xử dụng đàn hạc và rất được dân chúng ưa chuộng khi vua ngâm ca Thánh Vịnh. Chính

Đavít đã tổ chức Phụng vụ của Lễ Thánh và sau này Phụng vụ Đền Thánh cũng mô phỏng theo. Với việc dùng loại Thánh Vịnh Tạ ơn, được gọi là Thánh Vịnh Tôđa (Todah), các thầy tư tế Lêvi đại diện cho dân ngày đêm liên tục ghi ơn ca tụng Thiên Chúa; vì vậy, tập Thánh Vịnh cũng mang tên tập *Thi ca tôn vinh Thiên Chúa*. Chúng ta sẽ có dịp

nói đến tầm quan trọng của loại Thánh Vịnh Tôđa (Todah), Thánh Vịnh Tạ Ôn này trong cuộc đời của Chúa Giêsu Kitô, đặc biệt ở những giây phút cuối cùng trên Thập giá.

Vì Thánh Vịnh tiên báo Chúa Giêsu Kitô là Thiên Sai, vì Chúa Giêsu Kitô đã dùng Thánh Vịnh trong cuộc sống cầu nguyện của mình và Giáo Hội Nhiệm Thể của Ngài dùng trong Phụng vụ, nên chúng ta không thể tìm hiểu Chúa Giêsu Kitô mà không lưu tâm xử dụng và suy gẫm Thánh Vịnh. Đavít được xác nhận là tác giả của 73, hoặc chính xác hơn, của 50 Thánh Vịnh, nghĩa là một phần ba tập Thánh Vịnh. Chúng ta đừng quên điểm này: dân Do thái trong Cựu ước đã quen thuộc với các Thánh Vịnh, say xưa ngâm hát và thuộc lòng các Thánh Vịnh như chúng ta thuộc những bài thánh ca hay; chỉ cần một người nào đó gióng lên một câu là chúng ta biết thuộc thánh ca nào và chúng ta có thể nhập vào để cùng hát. Thời Cựu ước và thời Chúa Giêsu cũng vậy: chỉ cần một người nào đó đọc lên hoặc trích dẫn một câu hoặc một đoạn của Thánh Vịnh là người ta biết thuộc về Thánh Vịnh nào, ở phần nào của Thánh vịnh ấy, thế là người ta cùng nhau tiếp tục ngâm ca.

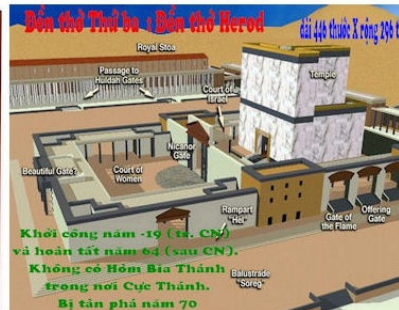
Thánh Vịnh được dân Do thái say mê xử dụng vì những thi ca này làm rung động hầu hết mọi giây tình cảm của quả tim con người và liên quan đến hầu hết mọi cảnh huống nhân sinh, nhất là xoáy sâu vào tâm trạng của người đang gặp nguy hiểm mà vẫn cương quyết vững lòng ghi ơn và cậy trông ở tình yêu thủy chung và quảng đại của Thiên Chúa,

là Đấng Luôn-Thành-Tín, là Đấng luôn cứu thoát và thăng tiến những ai khôn ngoan biết trút gánh nặng của mình vào tay Chúa như dân Do thái thích thú ngâm hát ở Thánh Vịnh 54: *Hãy trút nhẹ gánh lo vào tay CHÚA, Người sẽ đỡ dân cho, chẳng để chính nhân phải nghiêng ngửa bao giờ.* Và đó là hạng người được Kinh Thánh gọi là *người nghèo của Giavê*, nghĩa là những ai cảm thấy nhu cầu cần có Thiên Chúa mà thôi; và chính hạng người nghèo của Giavê này đã được Chúa Giêsu nhắc đến đầu tiên trong Tám Phúc Thật: *Phúc thay ai có tâm hồn nghèo khó vì Nước Trời là của họ* (Mt 5:3).

Theo gương Cựu ước lấy Thánh Vịnh làm kinh nguyện chung của cộng đoàn Dân Thiên Chúa và Phụng vụ Lều Trại hoặc Đền Thánh và trong các hội đường,

Lều Trại

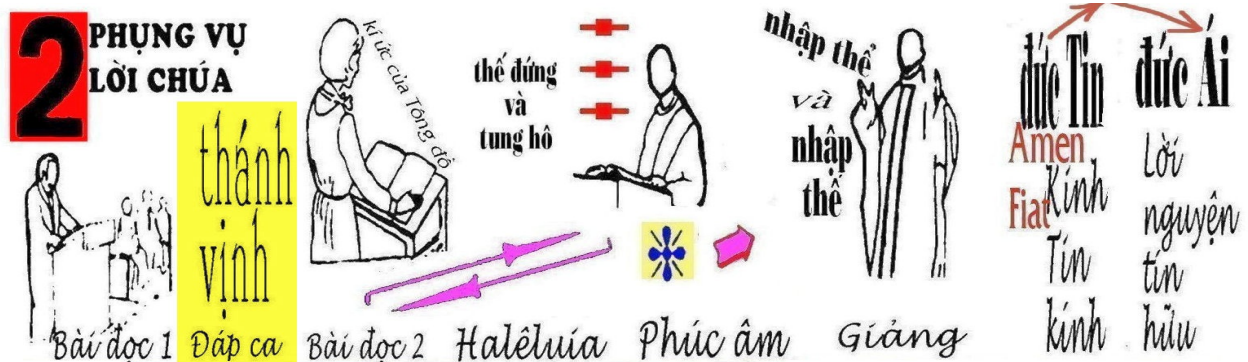

Đền Thánh
Hội đường

bxp25613 www.fotosearch.com

Giáo hội rất trọng dụng Thánh Vịnh trong Phụng vụ: đại đa số các bài hát trong Phụng vụ

lấy hứng từ Thánh Vịnh; ngày Chúa nhật hoặc lễ trọng, giữa Bài Đọc 1 và Bài Đọc 2 có một Thánh Vịnh; ngày thường, giữa Bài Đọc và đoạn Tin Mừng.

Khi cử hành các Bí Tích hay các Phụ Tích, hầu như luôn có cả toàn bài hay một vài câu Thánh Vịnh và việc đọc hoặc hát Thánh Vịnh là phần chính yếu của Phụng vụ Giờ Kinh. Có nhiều cách hát hoặc đọc Thánh Vịnh: tất cả cộng đoàn hát chung Thánh Vịnh hoặc lắng nghe một người hát hoặc đọc để âm thầm nguyện cầu hay suy gẫm; hoặc hai bên cộng đoàn Phụng vụ đối đáp nhau từng câu hay một số câu trong Thánh Vịnh; hoặc sau khi một ca viên hát xong phần mình thì cộng đoàn kết thúc bằng một điệp ca hoặc bằng một câu đáp.